

[Chr. R. Christensen.]

gaa med til. Et Husmandsbrug vil jo ikke have stor Mulighed for at forrente det Byggelaan, der her gives, og det kræves da ej heller, men i Erindring om de Beskæftigelseslove og de Foranstaltninger vedrørende Boligbyggeriet, der er gennemført, kan Rigsdagen vel ogsaa tage den Rentefrihed, der gives her. Thi den Udstykning, som skal gennemføres, bør give Husmanden et ordentligt Eksistensgrundlag; ellers bør man lade være.

Jordkøbslaanet forhøjes efter Forslaget fra 10 000 til 11 000 Kr. Jeg synes ikke, dette er helt tilfredsstillende. Den Lov, som vi her har til Revision, er Loven af 4. Maj 1934 med senere Tillægslove. Loven af 1934 fastsatte Byggelaanets Størrelse til 8 000 Kr. og Jordkøbslaanet til højst 8 500 Kr. Jordkøbslaanet udgjorde altsaa henimod 52 pCt. af det samlede Laan. Siden da er der foregaaet en stadig Forhøjelse af Byggelaanet. Dette Forslag giver et Byggelaan til almindelige Husmandsbrug paa indtil 21 000 Kr. og et Etableringslaan paa 3 000 Kr., tilsammen 24 000 Kr. eller en Forhøjelse paa 16 000 Kr. Samtidig er Jordkøbslaanet forhøjet fra 8 500 Kr. til 11 000 Kr., altsaa med 2 500 Kr. Disse Tal siger jo, at Stigningen i Jordprisen har været meget beskeden, og understreger, at det Spørgsmaal, som er opstaaet vedrørende Udstykningen nu under Krigen, i højere Grad er et Spørgsmaal om Bygning og Etablering, end det er et Jordspørgsmaal. Men selv om det er rigtigt, at det er Bygge- og Etableringsomkostningerne, der er steget, frygter jeg alligevel for, at dette Beløb, der stilles til Raadighed til Jordkøb, vil give for smaa Brug. Det vil i nogen Maade kunne begunstige Jordrentebrugene, som vi fra Det konservative Folkepartis Side ikke synes om. De Brug, der oprettes i disse Dage, er jo dyre Brug. Det samlede Laan er paa indtil 35 000 Kr., og Arealet bliver forholdsvis lille. Et noget større Areal giver næsten den samme Udgift, og derfor bliver Brugene billigere at etablere i Forhold til deres Afkastningsevne, de vil bedre kunne forrente sig, have mere Modstandsdygtighed under Kriser og i højere Grad kunne være selvforsynende, hvad vi i disse Aar har set er af stor Værdi. Hesteholdet bliver forholdsvis mindre, og Bruget vil i det hele taget give større økonomisk Tryghed. Det forekommer mig derfor, at Jordkøbslaanet bør kunne forhøjes noget, og fra Det konservative Folkepartis Side vil vi lægge megen Vægt paa, at man kan komme til en mærkbar Forhøjelse; men det er en Ting, som vi for-

haabentlig kan tales ved om i det Udvalg, der venteligt kommer.

Forslaget om Tillægsparceller kan vi tiltræde med samme Motivering som for de øvrige Brug, men jeg vil gerne rejse Spørgsmaalet, hvor længe vi skal fortsætte ad denne Vej. Som jeg før har sagt, er dette at ensrette vort Landbrug en uheldig Ting. Vi maa have Plads ogsaa for Overgangsleddene nedad. Den rette Mand faar let et stort Udbytte af et lille Areal, og det skulde gerne være saadan, at vore Landmænd ikke bliver Konkurrenter, der slaar paa de samme Strenge, men at man faar alle Former med. Jeg er derfor fuldstændig enig med det ærede Medlem Hr. Jensen (Horsebæk), naar han pegede paa, at man skulde tage med Varsomhed paa dette, og maa i øvrigt gøre opmærksom paa, at fortsætter man stærkt ad denne Vej, saa borttager man maaske nogle Muligheder for at naa langt ad den anden Vej, og i hvert Fald, hvis man nedlægger bestaaende Brug, bringer man da Tallet paa eksisterende Landbrug ned.

Jeg er ligeledes enig med det ærede Medlem i, at Rentefrihed for disse Tillægslaan maaske ikke er helt nødvendig, og saa vil jeg gerne til Slut advare imod at ribbe de Brug, af hvilke man udstykker Jord, paa en saadan Maade, at Bygningerne i for høj Grad bliver utidssvarende.

Alt i alt tror jeg, at dette Forslag er heldigt, fordi det giver en jævn Udvikling af hele dette Spørgsmaal, modvirker de Yderligheder og de Brydninger, der altid er en Ulykke i Jordspørgsmaalet, og gør det muligt at modvirke den Trang til Eksperimenter, der er farlig. Jeg kan derfor paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling. Forhaabentlig vil det være muligt at opnaa Forbedringer paa de Punkter, jeg her har omtalt.

N. P. Andreasen: Jeg vil gerne knytte nogle Bemærkninger til enkelte af de Forbedringer, der her er foreslaaet. I det foreliggende Lovforslag har den højtærede Landbrugsminister samlet hele den almindelige Udstykningslovgivning her i Landet. Det er jeg meget taknemmelig for. Det er altid en stor Lettelse at kunne finde de forskellige Ting i en enkelt Lov.

I § 3 gives der Landbrugsministeren en Bemyndigelse til efter Forhandling med Finansministeren at forhøje Husmandsbrugskommissionernes Medlemmers Dagpenge. Jeg vil gerne sige hertil, at den Betaling, Husmandsbrugskommissionerne i Øjeblikket faar og i lange Tider har faaet for